

Geachte voorzitter,

Iedereen, ook de sport, wordt geconfronteerd met de stijgende energieprijzen. Het kabinet zet zich daarom in om huishoudens en ondernemingen zo goed mogelijk te ondersteunen met verschillende maatregelen. Dit geldt ook voor de sportsector. Ik vind het belangrijk om mij hier voor in te zetten, omdat ik me zorgen maak over de impact van deze problematiek. Daarbij denk ik vooral aan de amateursportverenigingen en de openbare zwembaden in Nederland.

Amateursportverenigingen spelen een belangrijke rol om mensen voldoende te laten sporten en bewegen en leveren een belangrijke bijdrage aan gezondheid en sociale samenhang. Openbare zwembaden zijn daarbij van essentieel belang bij het verzorgen van zwemlessen en vergroten van de zwemveiligheid, en voor kwetsbare doelgroepen als ouderen en mensen met een beperking soms zelfs de enige mogelijkheid om te kunnen sporten en bewegen.

In de brief van 27 september 2022 heb ik u geïnformeerd dat ik zal kijken naar de maatregelen die genomen kunnen worden om sportverenigingen en -accommodaties te ondersteunen als zij door de stijgende energielasten in de problemen komen. In deze brief zal ik u informeren over de signalen die ik heb ontvangen van sportverenigingen en -accommodaties en de stand van zaken van de uitwerking van de steunmaatregelen.

Signalen

Het Register voor Verenigingsbestuurders (RVVB) verzamelt sinds november 2022 door middel van een meldpunt signalen van bestuurders die zich zorgen maken over de toekomst als gevolg van de stijgende energieprijzen. Op 11 januari jl. heeft een constructief overleg plaatsgevonden tussen VWS en de RVVB waarin het meldpunt is besproken, de signalen vanuit de sportsector nader zijn toegelicht en de RVVB mij heeft geadviseerd in hoe ik de sportverenigingen zo effectief mogelijk kan ondersteunen. Binnenkort zal een vervolgoverleg plaatsvinden.

Om een algeheel beeld te krijgen van de problematiek rondom de stijgende energieprijzen en de gevolgen daarvan voor de sportsector, heb ik ook telefonisch contact gehad met de veldpartijen waaronder de NOC.NSF en de VSG. Tijdens deze gesprekken is naar voren gekomen....

Voortgang uitwerking energiesteun sportverenigingen en -accommodaties

De extra ondersteuning voor sportverenigingen en -accommodaties staat niet op zichzelf, maar is onderdeel van een veel breder pakket aan generieke maatregelen van het kabinet waar ook de sport mee geholpen wordt. Allereerst is er het tariefplafond voor huishoudens, waar ook veel sportaanbieders onder vallen. Voor grootgebruikers in de sport, zoals zwembaden, ijsbanen en veldsportverenigingen, komt de Tegemoetkoming Energiekosten (TEK)-regeling dit jaar beschikbaar. Ook komt er een aanvullend steunpakket voor sportverenigingen, en -accommodaties om de sport zo breed mogelijk te ondersteunen. Gemeentes worden hierbij fors ondersteund in hun lokale opgave in de sport, zodat zij maatwerk kunnen leveren. Ik ga met de gemeenten in gesprek hierover en zal hen oproepen om die verantwoordelijkheid ook te gaan nemen. Mijn bijdrage van € 300 miljoen, samen met de bijdrage vanuit het Gemeentefonds, geeft gemeenten daar ook de financiële ruimte voor. In de Najaarsnota 2022 en de Kamerbrief 'Maatregelen (energie)prijzen (semi) collectieve sector VWS-terrein' zijn maatregelen aangekondigd om openbare zwembaden en amateursportverenigingen extra te ondersteunen bij de stijgende energieprijzen.

Noodvoorziening amateursportverenigingen

Voor de amateursport geldt dat een deel van de sector energie-intensief is. Hiervoor heeft het kabinet reeds generieke maatregelen ingevoerd. De stijgende energiekosten kunnen echter alsnog problemen opleveren voor het voortbestaan en de investeringspositie om langetermijnoplossingen, zoals verduurzaming, te kunnen realiseren. In het bijzonder zouden amateurverenigingen waarvoor de generieke maatregelen onvoldoende zijn enige vorm van ondersteuning moeten kunnen krijgen als zij in continuïteitsproblemen komen. Er zijn circa 11.000 verenigingen die te maken hebben met een verhoging van hun eigen energiekosten. Het gaat hierbij om een diverse groep verenigingen, variërend van veldsportclubs als voetbal en atletiek tot maneges en zaalverenigingen met een eigen accommodatie. NOC*NSF heeft aangegeven te verwachten dat ongeveer 50% van de 11.000 verenigingen geconfronteerd worden met meerkosten als gevolg van de stijgende kosten en het afsluiten van nieuwe energiecontracten met hogere tarieven. De

noodvoorziening kan hierbij fungeren als een vangnet voor amateursportverenigingen die in de kern gezond zijn, maar in acute continuïteitsproblemen komen vanwege het energie-intensieve karakter. Voor amateursportverenigingen heb ik € 6 miljoen beschikbaar gesteld voor een noodvoorziening.

Het geld voor de noodvoorziening zal via de gemeenten worden uitgekeerd aan sportverenigingen. Gemeenten hebben goed zicht op de lokale problematiek en kunnen daardoor goed inspelen op de lokale behoeften. In deze uitvoeringsvariant kunnen gemeenten zelf de keuze maken om verenigingen te ondersteunen en kiezen zelf welke kaders zij hiervoor zullen hanteren. De financiële verantwoordelijkheid ligt primair bij de gemeenten waarbij ook wordt verwacht dat zij kritisch afwegen waar steun echt nodig is.

Om de gehele winterperiode van eind 2022 en begin 2023 mee te nemen is de verwachting dat gemeenten de mogelijkheid krijgen om tot eind zomer 2023 bij VWS de rekening van de verleende steun in te dienen waarna zij een bijdrage ontvangen vanuit de noodvoorziening. Op deze manier komt de steun gericht terecht bij de gemeenten die het nodig hebben. De noodvoorziening is bedoeld als cofinanciering vanuit de rijksoverheid. Dit betekent dat gemeenten ook zelf een bijdrage moeten doen vanuit hun verantwoordelijkheid voor de lokale verenigings- en sportinfrastructuur. Dit is mogelijk door de extra loon- en prijsbijstelling van € 300 miljoen in het Gemeentefonds.

Energiesteun Zwembaden

Zwembaden hebben een onmiskenbare maatschappelijke waarde door het belang van zwemlessen voor de zwemveiligheid en het verzorgen van beweegmomenten voor kwetsbare groepen zoals ouderen of mensen met een beperking. Verder hebben ook zwembaden twee COVID-19 jaren achter de rug en hebben zij door de beperkende maatregelen financiële problemen ondervonden. De zwembaden zijn onderdeel van de accommodatietypen die energie-intensief zijn, maar alsnog onvoldoende geholpen worden via de generieke maatregelen zoals de TEK regeling. Tijdelijke financiële hulp gedurende deze energiecrisis is daarom noodzakelijk om zwembaden te behouden als onderdeel van onze basisinfrastructuur. Het doel van deze regeling is om zwembaden tijdelijk te steunen in deze bijzondere tijden en zwembaden extra tijd te bieden om lange termijn oplossingen te kunnen faciliteren.

Een bedrag van € 207 miljoen is beschikbaar gesteld om de zwembaden overeind te houden. Met dit bedrag zal een percentage van de meerkosten voor energie door de gestegen energieprijzen over 2022 en 2023 gefinancierd worden. Dit is aflopend en houdt in dat 70% van de meerkosten in 2022 gefinancierd zal worden, aflopend met 10% per kwartaal tot 30% van de meerkosten in Q4 2023. Vanaf Q4 2023 dienen zwembaden die een vergoeding aanvragen een verduurzamingsplan als bewijsstuk voor steun aan te leveren. De exacte voorwaarden van dit plan zullen op termijn in overleg met de sector bepaald worden. De afbouw van het steunbedrag en de voorwaarde om in Q4 een verduurzamingsplan te maken, dienen hierbij als motivator om de sector zo spoedig mogelijk te verduurzamen.

De steun voor de openbare zwembaden dient hierbij dus als tegemoetkoming voor de dekking van de hoge energiekosten, waarbij gemeenten en exploitanten gestimuleerd worden om nieuwe exploitatiemodellen en verduurzamingsmogelijkheden te verkennen.

Monitoring

Tijdens het wetgevingsoverleg van 1 december 2022 is een motie ingediend door de leden Inge van Dijk en Van der Laan met het verzoek om de inzet van aanvullende financiële middelen, in samenwerking met VNG, nauwgezet te monitoren en de Kamer maandelijks te rapporteren over de vraag of deze financiële middelen afdoende zijn om de Nederlandse infrastructuur van sportverenigingen te ondersteunen. Deze motie is niet uitvoerbaar, omdat.. Ik blijf in gesprek met de veldpartijen, waaronder de VSG en de VNG, door middel van maandelijks overleggen waarbij ik geïnformeerd zal worden over de huidige stand van zaken rondom de stijgende energieprijzen en de gevolgen daarvan voor de Nederlandse infrastructuur van sportverenigingen en -accommodaties. Op deze wijze houd ik de vinger aan de pols.